

4.1. Kiểm tra, đánh giá thường xuyên

– Đánh giá thường xuyên trong quá trình học tập, rèn luyện của HS được thực hiện theo tiến trình nội dung của môn học, trong đó bao gồm cả quá trình vận dụng kiến thức, kĩ năng ở nhà trường, gia đình và cộng đồng.

– Trong đánh giá thường xuyên, GV sử dụng các kĩ thuật quan sát, theo dõi; trao đổi, phỏng vấn; kiểm tra nhanh (phiếu, vở); nhận xét (lời, viết),...

– Trong đánh giá thường xuyên, GV cần lưu ý ghi những nhận xét đáng chú ý nhất vào *Nhật kí đánh giá* (nếu có): những kết quả HS đã đạt được hoặc chưa đạt được; biện pháp cụ thể giúp HS vượt qua khó khăn để hoàn thành nhiệm vụ; các biểu hiện cụ thể về sự hình thành và phát triển năng lực, phẩm chất của HS; những điều cần đặc biệt lưu ý để giúp cho quá trình theo dõi, giáo dục đối với cá nhân, nhóm HS trong học tập, rèn luyện.

– Tham gia đánh giá thường xuyên hoạt động học tập, sự tiến bộ và kết quả học tập gồm: GV, HS (tự đánh giá và nhận xét, góp ý bạn qua hoạt động của nhóm, lớp); khuyến khích sự tham gia đánh giá của cha mẹ HS.

– Để thực hiện đánh giá thường xuyên trong quá trình tổ chức dạy học Tiếng Việt, căn cứ vào đặc điểm và yêu cầu cần đạt của bài học, của mỗi hoạt động mà HS phải thực hiện trong bài học, GV tiến hành một số việc như sau:

+ Quan sát, theo dõi, trao đổi, kiểm tra quá trình và từng kết quả thực hiện nhiệm vụ của HS, nhóm HS theo tiến trình dạy học;

+ Nhận xét bằng lời nói trực tiếp với HS hoặc viết nhận xét vào phiếu, vở của HS về những kết quả đã làm được hoặc chưa làm được; mức độ hiểu biết và năng lực vận dụng kiến thức; mức độ thành thạo các thao tác, kĩ năng cần thiết, phù hợp với yêu cầu của bài học, hoạt động của HS;

+ Quan tâm tiến độ hoàn thành từng nhiệm vụ của HS; áp dụng biện pháp cụ thể để kịp thời giúp đỡ HS vượt qua khó khăn. Do năng lực Tiếng Việt của HS trong cùng một lớp có thể không đồng đều nên có thể chấp nhận sự khác nhau về thời gian, mức độ hoàn thành nhiệm vụ.

– Đối với đánh giá thường xuyên môn Tiếng Việt lớp 2, cần lưu ý:

+ Đánh giá hoạt động nói và nghe

GV cần tập trung vào các yêu cầu sau:

(1) HS nói đúng chủ điểm, nội dung và mục tiêu cần luyện tập.

(2) HS biết điều chỉnh âm lượng giọng nói phù hợp với từng hoàn cảnh (nhóm nhỏ, lớp).

(3) HS biết thể hiện sự quan tâm, chú ý khi lắng nghe khi bạn nói, có thái độ lắng nghe tích cực.

(4) HS bước đầu biết sử dụng các phương tiện giao tiếp phi ngôn ngữ (cơ thể, điệu bộ, gương mặt, giọng nói, cử chỉ,...) khi tham gia hoạt động nói và nghe.

+ Đánh giá hoạt động đọc

Có 2 nội dung đánh giá: đánh giá đọc hiểu và đánh giá đọc lưu loát.

• Về đọc lưu loát (đọc thành tiếng): GV dựa trên các tiêu chí sau:

(1) Độ chính xác khi giải mã văn bản đọc (số tiếng đọc đúng/ tổng số tiếng đọc được trong 60 giây).

(2) Tốc độ giải mã văn bản đọc (số tiếng đọc đúng* trong 60 giây).

(3) Khả năng ngưng nghỉ hơi ở chỗ có dấu câu.

• Về đọc hiểu: GV cần đánh giá các khả năng:

(1) Nhận biết chi tiết, hình ảnh, lời nhân vật, từ ngữ chỉ hình dáng, hành động, màu sắc, âm thanh được thể hiện tường minh trong văn bản.

(2) Chỉ ra được nội dung, chủ điểm của văn bản thông qua gợi ý.

(3) Liên hệ tranh minh họa với các chi tiết trong văn bản.

* Số tiếng đọc đúng: bao gồm số tiếng HS giải mã đúng và số tiếng HS giải mã sai nhưng tự sửa lại trong vòng 3 giây.

(4) Liên hệ nội dung văn bản với đời sống cá nhân.

GV có thể sử dụng văn bản có độ dài khoảng 60 chữ (học kì I); 70 chữ (học kì II) cho HS đọc thành tiếng; văn bản có độ dài khoảng 160 – 180 chữ (học kì I); 180 – 200 chữ (học kì II) cho HS đọc thầm và trả lời câu hỏi đọc hiểu theo các yêu cầu đánh giá ở trên.

+ Đánh giá hoạt động viết

Có 2 nội dung đánh giá hoạt động viết của HS:

- Đánh giá kĩ thuật viết được thể hiện trong các hoạt động:

(1) Tập viết (viết chữ hoa, viết chữ thường, viết câu ứng dụng).

(2) Chính tả (nhìn – viết, nghe – viết, lớp 2 chủ yếu là nghe – viết).

- Đánh giá kĩ năng viết được thể hiện trong các hoạt động:

(1) Viết sáng tạo dưới các hình thức như viết theo mẫu câu.

(2) Điền phần thông tin còn trống.

(3) Viết theo gợi ý (lớp 2: viết 3 – 4 – 5 câu). Ở kĩ năng viết này, GV chủ yếu đánh giá dựa trên ý tưởng của HS theo hướng động viên, khuyến khích.

* **Lưu ý:** ① Tránh việc chú trọng đánh giá về các lỗi chính tả, dùng từ, đặt câu.

② GV cần thể hiện 4 vai trò khi đánh giá bài viết của HS: độc giả; người trợ giúp; người đánh giá; giám khảo.

③ GV cũng cần tổ chức cho HS tự đánh giá và đánh giá lẫn nhau.

+ Đánh giá phẩm chất và năng lực chung

GV cần tập trung vào hành vi, việc làm, cách ứng xử, biểu hiện về thái độ, tình cảm của HS trong quá trình tham gia các hoạt động đọc, viết, nói, nghe; thực hiện bằng phương pháp định tính thông qua quan sát, ghi chép, nhận xét bằng lời, nhận xét có ghi chú,...

* **Lưu ý:** Khi kiểm tra, đánh giá, GV cần nhận xét kết quả học tập của HS theo hướng tích cực, cụ thể, đánh giá tiến trình, ví dụ: *Con đã đọc tốt hơn rồi!, Con rất chăm chỉ., Con đã viết đúng và đẹp hơn.; Con cần cố gắng hơn nhé!*; tránh nhận xét tiêu cực hoặc chung chung như: *Chữ nguệch ngoạc, cấu thả., Cần chăm chỉ hơn!; Sai, bạn nào giúp bạn?, Tốt., Rất giỏi., Đáng khen.,...*